

810.

2

1884 15

18

I. N. F.

DISPUTATIO JURIDICA

POSITIONES

QVASDAM FORENSES

Exhibens

Quam

Consentiente Magnifico J Ctotum Ordine
PRÆSIDE

VIRO, NOBILISSIMO, AMPLISSIMO, EXCELLEN-
TISSIMO atq; CONSULTISSIMO

DOMINO

GODOFREDO STRAUSSIO,

Philos. & J. U. D. Antecessore Witteb. Cele-

berrimo, Serentisl. Elector. Saxon. & Princip. Servest.

Consiliario Splendidissimo, Curia Elector. Sca-

binatus & inclytæ Facultatis Juridicæ As-
sesore gravissimo &c.

*Dn. Præceptore ac Promotore suo æter-
num de venerando, suspiciendo*

In Auditorio J Ctorum

Add. 19. Martii M. DC. LXXXIV.

Publicè defendet

Gottfried Birnmeser / Freib. Misn. NP.C.

& Elector. Alumn.

L. eris Vidua BRININGIANÆ, Excudebat ANDREAS Ball.

53.

CURIAE ELECTORALIS WITTENBERGENSIS
PRÆSIDI & SENATORIBUS SPLENDIDISSIMIS,
VIRIS

Illustribus ac Generosissimis,
DN. Johann Christian ab Arnim/
in Bressch / Sighau / Saufeldt &
Dameroda &c.

DN. Wolff Heinrich Gösern /
in Alts & Hartmannsdorff / Electoratus Saxo-
nici Marschallo hereditario & in Circulo Electorali Censuum
Antistiti maximo &c.

DN. Krafft Burckhardt à Bodenhausen
in Radies & Borssfingeroda &c.

DN. Dietrich Schicken / in Queck &c.
Dynastis.

*Dominis & Patronis meis Optimis,
Maximis.*

Specimen hoc juridicum ac forense

*humilime devotissimeq;
offert*

RESPONDENS.

JESU JUVVA!

Posit: I.

Si apostoli in schedula Appellationis non fuerint instanter, instantius, & instantissimè petiti, nec deinceps judex de iis extradendis separatim fuerit imploratus, appellatio evadit deserta. α

α Debent enim apostoli juxta dispositionem juris civilis peti instanter & sæpius L. un. §. 2. ff. de libell. dimissor. L. 18. C. de Appellat: Quod & jure canonico perinde ita exigitur in cap: quamvis 2. de Appellat: in Clement: ubi insimul ratio adjicitur, quod appellationi suæ appellans renunciaffe intelligatur, nisi intra præstitutum terminum congruo loco & tempore instanter & sæpius, saltem uno contextu à judice apostolos sibi dari petat. Carpz. in Proc. tit. 18. art: 3. n. 60. Lauterbach, in Compend. Jur. Civ. tit: de Appellat: Lit: K. Amadæus Eckolt: tit: de libell. dimiss. §. 1. Colleg. Argentor. ad d. t. th. 9. Nec movet nos in contrarium nova Resol: gravam. de anno 1661. Tit: Justitien Sachen §. 29. Ubi Judex à quo appellatum fuit intra mensis spatium appellanti certum diem ad accipiendos apostolos præstituere jubetur, & si id omittat certæ pœnæ obstringitur. Exinde enim diligentia & sollicitudini appellantis nihil quicquam derogatur, neq; ipse exinde à desertionis pœnâ excusatur.

A

Posit:

Posit: II.

In pagis & castris nemini vendere vinum incolis vel villis adjacentibus (a) & ne quidem Nobilibus (β) vel Pastoribus (γ) licet. (δ)

(a) Vid. Carpz. part. 2. Const: 6. Def. 4. n. 1. Mercimonia enim civitatibus propria citra privilegium vel præscriptionem incolis pagorum non sunt indulgenda. Videatur Ordin. provinc. D. Augusti de anno. 1555. Tit: Brauen/Schenken und andere bürgerliche Handthierung auffn Lande &c. Resol. gravam: de anno 1612. tit: Justitiē Sachē §. 26. & de anno. 1661. tit: Justitiē Sachē §. Welcher Gestalt zum hundert und achtzehendē &c. ibi. Und weil eingelangte Klagen nach das unbefugte Melken Brauē / Bier und Wein-Schenckē hin und wieder auff dē Lande / aller Straffgebohtē ungeachtet / fortgesetzt werdē will / So tragen wir und unserer Brüder Ed. Ed. Ed. Darob ein ungnädiges Mißfallen &c. Quæ Sanctio quoad civitatem Cygneam in specie repetitur & declaratur in Resolut: Gravam: cit. l. §. 101. his verbis: Als sich mehr erweynter Rath zu Zwickau in Unterthänigkeit beschwehret / daß zuwieder der promulgirten Landes Ordnung / und ihren erhaltenen Privilegien sich etliche auff dem Lande im Ambte Zwickau und dessen Bezirk der Stadt zum grossen Nachtheile unterstehen / sonderlich auff Kirchmessen und Kindtauffen ungescheuet in ziemlicher Menge Wein zuschenken / und ihnen hierdurch allen Zugang zu Erhaltung des gemeinen Stadt Wesens zu entziehen / &c.

(β) Nobiles enim jam olim perniciosum urbibus mercimonium exercere prohibentur, L. Nobiliores 3. C. de Commerc: & mercat: conf. Carpz. p. 2. Const: 6. def. 4. n. 3. seqq. Id quod in nostro foro minus habet dubii propter sanctionem D. Elect: Mauritiū repetitam & renovatam à D. Augusto Electore in cit: Ordin. Provinciali de anno 1555. Tit: Brauen Schen

Schenken &c. hisce verbis: Als thun wir dieselbe hiermit
verneuern/und befehlen demnach ernstlich/das sich ein ieder
Prælat, Graff/Herr oder von Adel/auch die Bauren und
andere auf den Dörffern solcher Bürgerl. Nahrung gänz-
lich enthalten und zu Verderbung unserer Städte nicht
Ursach geben sollen. Firmat hanc assertionem Resolut: gra-
vam: cit: l. §. 102 ubi hæc leguntur: Eben auff diese Maasse
beklaget sich auch die Stadt Golditz/das etliche von Adel
in ihren Rittersitzen Weineinlegen und verzapffen. Wann
dann Ihnen eine solche Handthierung Keines Weges/
wie oben mit mehrern erwehnet/zukömmet. &c.

(γ) De pastoribus iterum planus est textus in articulo
general. D. Augusti de anno 1580. Ar: 16. vers: Es sollen
auch die Pfarrer sich aller unehrlichen Handthierung/wie
auch des Weins und Bierschenkens &c. Gänzlich enthalte-
ten. & vers: Allein/das sie nicht schencken/Zeichen aus-
stecken oder Gäste zur Zeche im Hause setzen &c. Cui saluta-
ri tamen dispositioni passim obviam eunt Pastores pagani
haud pauci.

(δ) Vix ergo poterit subsistere Carpzovii sententia part:
2. Deciss. 104. qui privilegium civitatis de non vendendo ce-
revisiam extraneam intra milliare non nocere ei, qui caupo-
nam instituere vinariam ac vinum ibidem vendere velit, statu-
it. Nam & hac ratione quæstus civicus ageretur, à quo ruri-
habitantibus juxta sanctiones Electorales supra memoratas
merito est abstinendum.

Posit: III.

Si Pater liberis bona immobilia reliquerit &
major ex iis ad divisionem provocet (α) cessant re-
quisita quidem alienationis rerū pupillariū (β) vel
minorum (γ) debet tamē de provocatione illa se-
paratim

paratim & extra contractum super alienatione
initum præcise constare (d) & tutoris vel curatoris
autoritas intervenisse. (e)

(a) Id quod jura majori facere permittunt, adeò ut tum
decretum magistratus haud desideretur. L. inter omnes 17. C.
de Præd. & al. reb. min. sin. decr; non alien. & arg. L. 7. pr: de
Reb. eor. qui sub tut: vel cur. Perez. ad d. t. C. num. 4.

(β) Bona scil. pupillaria & minorum jure alienari à tuto-
ribus vel curatoribus haud possunt: nisi certis requisitis inter-
venientibus. Desideratur verò (1) ut justa ac necessaria alie-
nationis causa subsit L. 6. L. 12. C. de Præd. & al. reb. min. qua-
lis est æs alienum urgens L. 5. §. 6. in fin: ff. de reb. eorum qui
sub tut vel cur. Ut verò de ea eò certius constet, debet (2)
accedere causæ cognitio L. 6. L. 11. C. de Præd. & al. reb. min.
quâ fini Prætor convocare consanguineos itemq; inspicere
inventarium solet. L. 5. §. 9. 10. 11. 12. 13. ff. de reb. eorum qui
sub tut. vel cur. Et (3) deniq; decretum judicis competentis si-
ve domicilii sive rei sitæ sit, exigitur d. L. 6. & 12. C. L. 5. §. 12.
de Reb. eorum qui sub tut. vel cur. Conf. Struv: ad dict. tit:
thes. 84. Lautterbach. in Comp. jur. civ. ibid. Lit. R. Eckolt.
ad eund. tit. §. 2.

(γ) Per clarum textum in dict. L. 17. C. verb. nam ad di-
visionis causam provocante tantummodo majore socio, ejus
alienationem & sine decreto fieri, jam pridem obtinuit. Ha-
betur enim tum divisio & alienatio prædiorum pupillarum
vel minorum pro necessaria indeq; hæc decreto non indiget.
Videatur Colleg. Argent. ad dict. tit: de reb. eorum qui sub
tut: &c. thes. 7. n. III.

(δ) Nec ergo sufficit, si in instrumentento super divisio-
ne suscepta rerum pupillarum memoretur, quod major ad
divisionem provocaverit & hinc eandem fieri oportuerit; sed
præcise de provocatione illa antecedanea & separatim facta
consta-

constare & hæc disertè doceri & demonstrari debet. Id quod
haud obscurè elicitur ex d. L. 17. C. ubi provocatio ad divisionē
supponitur & ab ipsa alienatione & contractu deinceps infe-
cuto disertè distingvitur. Quorsum respicere videtur Fran-
ciscus de Caldas ad Typum instrumenti Empt: Vendit: cap:
13. n. 12. quando tradit: *dividere hereditatem minorem non posse
citra decretum, nisi à socio antea scil. ad divisionem provocetur.*
Atq; hinc iudiciis pronuntiari solet: **Würde Kläger / daß die
Provocation zur Division absonderlich und außer dem Con-
tracte geschehen / beybringen / Inmaßen Ihme binnen
Sächsl. Frist zu thun oblieget / So erginge in der Sache
ferner was recht ist.**

(e) Non solum, ut mutux adjudicationes domini q;
translationes quæ per divisionem fiunt, subsistant; sed etiam
ut innotescat quanta portio cuilibet contingat, & ne quis plus
ultra competentem sibi portionem auferat conf. Carpz. part.
2. Decis. 121. n. 6. 7.

Posit: IV

**Petens restitutionem in integrum contra
factum procuratoris (α) hunc ante omnia excute-
re tenetur, (β) nec prius & antequam id fecerit su-
per illa Sententia fertur. (γ)**

(α) Desidiosum scil. & quod domino admodum præju-
dicat, utpote si post latam sententiam adversam non appella-
verit vel leutationem interposuerit procurator: quod ta-
men facere poterat L. 2. an per al. caus. app. redd. deb. imo de-
bebat L. invitus 17. C. de Procur. & hinc nec dominus decen-
dio quippe præterlapso ulterius audiatur L. 1. § ult: Qvand. ap-
pell. vel etiam si terminum probatorium præterlabi passus fu-
erit

erit & inle dominus probatione excludatur. &c.

[β] Competit enim domino contra procuratorem regressus; Siquidem hic isti ob culpam omnem actione mandati tenetur, L. 11. L. 13. L. 21. C. mand. Jam principium indubitatum est, quod quamdiu locum habet ordinaria actio qualis ex contractu mandati est, tam diu remedium extraordinarium utpote ipsa restitutio in integrum, vid. Hahn: tit: de Restit: in integrum num. 5. in fin. locum sibi vindicare non possit. L. 16. pr: de Minor. L. 9. pr: de edend. ubi ad ipsam mandati actionem id applicat Ictus.

(γ) Sed potius interloqui iudex solet forte hunc in modum: *Das die gesuchte Restitutio in integrum noch zur Zeit nicht statt hat. Es bleibet aber beklagten seinen mandatarium Licent. N. gebührend zubelangen / unbenommen / und ergeheth darauff und wenn Er Jhn ausgeflaget dis fals oder sonst in der Sache ferner was Recht ist / B. R. W.* De cetero quod excusso mandatario competat domino adversus factum mandatarii in integrum restitutio dubitari hodie amplius non debet. Quamvis enim juri civili doctrina hæc minus convenire videatur; siquidem in L. 10. C. de Procurat. absque discrimine utrum procurator solvendo sit vel non, dolum & culpam procuratoris domino nocere diserte adstruitur, & in L. 13. §. fin. C. de Judic. restitutionis beneficium in hoc casu minoribus per speciale privilegium indulgetur, ex quo satis apparet, quod juris constitutio in contrarium sit, vid. Amadeus Eckolt, tit: de Procur. §. 12. Bachov, ad Tr. Vol. 1. Disput. 9. th. 12. & in πρῶτ. tit: de Procur. c. 5. n. 1. Ludvvel ad Wesemb. eod. tit. n. 8. vers. per injuriam; tamen quod domino læso ob factum procuratoris tali casu ex clausula generali in integrum restitutio concedatur, in Praxi expeditum est, vid. Eckolt. c. 1. Carpz. p. 1. Const: 1. Def. 23. & lib. 3. Resp. 4. n. 5. & 6. Christinæus Belgic. Decis. Vol. 2. Decis. 109. num. 10. seqq. Gail. lib. 1. Obs. 45. Mævius p. 5. Dec. 207. Berlich. part. 1. Concl. 49. n. 21.

Pa.

Posit: V.

In possessorio summarissimo nulla nec Leu-
teratio nec appellatio admittitur (a) quamvis vel
maximé de possessione jurisdictionis litigetur
(β) nisi sententia lata gravamen irreparabile infe-
rat. (γ)

(a) Etsi enim in foro Saxon: indifferenter appellatio &
Leuterratio à quibusvis sententiis sive interlocutoriæ sive de-
finitivæ sint permittuntur, vid. Carpz. p. 1. C. 19. Def. 23. num.
4. seqq. tamen si de possessione & ejus momento causa dica-
tur, contra sententiam interposita, hæc nihilominus suum
fortitur effectum L. un. C. si de moment possess. fuer. appell.
jung. die Cammer Ger. Ord. de auno 1500. p. 2. tit: 21. §. Ob
auch &c. Ratio est, quod possessorium momentaneū requirat
celeritatē & brevitatem, quam admodū impediret appellatio
& ei similis Leuterratio vid. Hahn. ad Wesemb. tit. de Appell.
n. 8. Quam sanctionem juris civilis iudices Saniores etiam
num hodiè sequuntur, ex usu fori appellationem vel Leutera-
tionem tali casu non admittentes ne quidem quoad devoluti-
onis effectum vid. iterum Carpz. lib. 1. Resp: 13. n. 24. Nec
obstant Cap. Cum ad sedem 15. X. de Restit: Spol. Cap. Acce-
dens 2. X. Ut litem non contest. & Clem. un. de Sequestr. pos-
sess. & fruct. uti discursus monstrabit.

(β) Statuit quidem Carpz. lib. 1. Resp. 14. n. 11. quod, si
super possessione jurisdictionis litigetur in summarissimo
etiam remedia suspensiva & devolutiva admittantur: interim
quoniam nullam solidam exceptionis rationem addidit, in
regula hætenus rectè permanemus: neq; enim ulla hic inter
possessionem momentaneam jurisdictionis & aliarum causa-
rum reprehenditur diversitas.

Vid.

(β) Vld. Bernhardus Gravæus Concl. Practicabl: p. 1. Concl. 7. Confid. 2. n. 8. Damnum autem irreparabile in possessorio summarissimo subesse dicitur tum, quando actor in libello seu imploratione simul petit restitutionem damni interesse & expensarum. Tunc etenim parti per Sententiam in summarissimo, latam gravatæ tum secundum petita pronuntiavit iudex, appellationis vel leuterationis beneficium denegandum haud est, quoniam eadem instituto postea possessorio ordinario, vel petitorio, licet in eo obtineat, damna tamen interesse & expensas recuperare nequit. Rauchbar. p. 2. qu. 6. n. 58. Carpz. lib. 1. Resp: 18. n. 3. seqq. Et ita consulti cui-dam in Facultate nostra non ita pridem respondimus.

Posit: VI.

Officialis vel administrator si proprio nomine contraxerit & se obligaverit (α) de suo tenetur, conveniri & condemnari potest. (β)

(α) Utpote si citra ullam mentionem officii ponendo tantum nomen suum in obligatione vel literis campii sese obligaverit, vel fidem suam pro domino obstrinxerit, quorsum spectat L. 67. de Procur. vid. Sand. lib. 3. tit: 7. Def. 1. adde Böer. Decis. 273. vide ulterius Berlichium p. 1. Decis. 14. Secus ergo res se habet si officialis qua talis intuitu officii fidem suam obstrinxerit; tum enim dominus ipsius obligatur. Ea enim est communis omnium qui administratores constituunt obligatio, ut teneri velint ex ipsorum factis quatenus administrationem demandatam concernunt, Mævius p. 3. Decis. 229. n. 6. Ita si contrahens in obligatione & contractu vel personam sui principalis vel negotium & causam, quam administrat verbis disertis exprimat, propriam suam personam haud

haud obscure exemisse censetur Carpz. lib. 4. Resp. ult. n. 6.
Unde characterem quasi generalem hunc constituit Berlichius p. 1. Decis. 15 n. 6. sequentibus verbis: *Ubi cunq; sit mentio officii in aliquo instrumento tunc quis non proprio nomine; sed ratione officii contraxisse & promississe censetur.* Nec cerebrina ista regula est; sed oppido stabilitur per L. ult. ff. de instit. act. ubi institutor Terminalis qui apposito nomine officii epistolam obligatoriam Felici misit, mortuo domino conveniri haud potest, adjecta ratione quia magis ad fidem mensae praestandam quam ad se obligandum epistolam scripsit. Pariter ex adverso si procuratori tuo mutuam pecuniam dedero tui contemplatione, ut creditorem tuum vel pignus liberet adversus te habeo actionem, adversus eum, quocum contraxi, nullam. L. 6. §. 1. de Neg. gest. Neq; id sine ratione constitutum censendum. Actus enim agentium non operantur ultra eorum intentionem L. non omnis 19. & L. si tibi pecuniam 20. Si cert. pet. Neq; Officium suum alicui debet esse damnosum. arg. L. 2. de neg. gest. Sand. lib. 3. tit. 7. Def. 1. Et hoc in tantum procedit, ut Doctores existiment, quod Officialis in dubio contemplatione officii contraxisse praesumatur, & hinc eodem officio finito conveniri & ut de suo solvat, condemnari nequeat. Bartol. ad d. L. fin. ff. de inst. act. Carpz. dict. Resp. ult. n. 6. (B) Hanc in rem sunt boni textus in L. cum post mortem 43. §. 1. ibi: Respondi curator cum officium suum egeressus sponte se obligaverit, non puto ei a Praetore subveniri debere, ff. de Admin. & per. tut. L. 5. §. 1. Quando ex facto tut. 1. cur. minor. &c. Ubi disertè traditur, quod tutor qui pecuniam se soluturum cavit, in quam Pater pupilli condemnatus fuerat, post tutelam finitam eo nomine conveniri nequeat. Sed subnectitur statim casus diversus his verbis: *Non idem in eo placuit, qui suo nomine mutuam pecuniam accepit & judicatum pro pupillo fecit. Hic enim omnino deposito quamvis officio & ex obligatione propria tenebitur.* Jam quicquid hac parte quoad tutorem

B

juris

juris est, id in Officiali & administratore pariter obtinet. Quod etiam L. Curatores 3. §. 1. de administrat. rer. ad civit. pertinent, satis comprobat, ubi administrator qui pecuniam quam Respubl. debet creditori novatione facta cavit post depositum officium recte conveniri adstruitur. Jung. cit. L. 67. ibi *fidem suam adstrinxit.* ff. de Procurat. Ratio est, quod procurator & administrator qui se ipsum alii obligavit proprio nomine terminos officii sui excessisse & extra hoc contraxisse censeatur. Nec bona fides aliud patitur, siquidem alter quocum contraxit administrator, hujus personam non officium ejus spectavit. Adeoque hujus prae-textu decipi haud quamquam debet Conf. Sande cit. lib. 3. tit. 7. Def. 1. Berlichius p. 1. Dec. 13. n. 78. Ubi scabinos Libsienses ita pronunciasse refert & part. 2. Decis. 252. n. 26. Nicol. Böer. cit. Decis. 273. n. 5. v. Et respondent ambo &c.

Posit: VII.

De bonis immobilibus quoties possessor mutatur, magistratui oppidano laudemium debetur, si consuetudine ita sit receptum. (a)

(a) Quamvis enim laudemium domino solvatur directo, qui universam rei utilitatem alii concedendo jus directi domini sibi reservavit vid. L. fin. C. de. jur. Emph. Franzk. Tr. de laudem. cap. 7. n. 4. bona vero civium immobilia utpote aedes, agri, pro bonis emphytevticis Ludov. à Pegvera Decis. 159. n. 1. Joh. Petr. Surdus Decis. 31. n. 6. haberi nequeant, praeterea laudemia odiosa admodum atque hinc haud amplienda sint. Carpz. lib. 1. Resp. 88. n. 25. 26. & ita potius interpretatio facienda, ut eadem non debeantur. Aymo Cravetta Consil. 464. n. 7. tamen ista principia à consuetudine haecenus vincuntur, quippe quae sicut in plerisque aliis ita & in Laudemis

miis persolvendis potissimum attendenda. Hartmann. Pistor.
part. 1. qv. 50. n. 62. Modestin. Pistor. part. 1. qv. 37. n. 9. 10. Lu-
dolph. Schraderus de Feud. p. 10 Sect. 2. n. 49. A consuetudi-
ne enim tota laudemiorum natura dependet & ab ipsa ex-
tenditur, qualificatur & limitatur. B. Caspar Ziegler. Sen. ad
aur. Prop. 1. qv. 1. n. 1. Concl. 1. n. 312. jung. Franzk. Tr.
de Laudemiorum natura. 2. n. 1. consuetudine tanquam arte
Chyrnica alioquin nigrum beneficium habet. Accedit quod
Laudemia non solum æstimationis & valoris fructuum feudi
& loci; sed etiam turris & ædificiorum præstentur, Nicol.
Böer. Decif. 19. n. 3. Quod eò magis procedet, si tempus diu-
turnum & immemoriale supervenerit: Præscriptio etenim
immemorialis vim privilegii & concessionis habet nec in ea
tituli allegatio requiritur Myns. Cent. 1. Obs. 30. Gail. lib. 1.
Obs. 21. n. 15. Didacus Covarruvias lib. 1. Resol. cap. 17. n. 11. &
magistratus modum in quantitate ejus non excedat: utpote
1. florenum pro 100. accipiendo. Siquidem in emphyteusi ad-
huc plus & quidem quinquagesima pars juri pretii loco lau-
demii præstari debet L. fin. C. de Jur. emphyteut. Coler. p. 1.
Dec. 33. n. 12. Perez. ad dict. t. Cod. 1. 7.

Posit: VIII

Tabernam (a) bene instructam aut apothecam refertissimam (b) possidens á satisfactionis onere meritó liberatur, (c) nisi sit obæratuſ & super bonis ipsius concursus jam formatuſ. (d)

(a) Quamvis enim in foro nostro Constitutio 5. part. 1. si verba ipsius spectes, illum saltem actorem satisfactionis onere sublevet, qui in terris Electoratus Saxonici bona immobilia possidet; tamen si scopus & intentio istius sanctio-

nis spectetur, in eo videbatur consistere, nec actor actione ca-
dens fugam arripiat & reum expensis ac reconventionem fru-
stretur. Qui finis in mercibus ejusmodi multis æquè obtineri
potest; quippe quæ non facile occultari aut de loco in locum
transferri queunt, ut hinc istæ res immobilibus ferè æquipa-
rentur. Mevius c. l. Carpz. p. 1. Const: §. D. 19. n. 1. seqq. Jac.
Schultes Observ: 19. n. 2. Idem dicendum erit de bibliothecæ
numerose possessore; quia & hic fugæ suspicionem non facile
incurrit. Schult. c. l. num. 13. jung. Mevium ad jus Lubec. lib.
3. tit. 5. art. 5. n. 25. seqq.

(β) Tenuis ergo taberna vulgò est *Sonnen-Krahm*
& vilis quælibet apotheca à satisfactione non relevat. Schultes
cit. l. n. 3. Sicut ex adverso gemmarius ex eo solo, quod gem-
mas ingentis pretii secum circumfert à satisfaciendo non erit
immunus. Cum enim modica capsula eas continere queat,
facile hanc secum asportare & in fugam se conjicere potest.

(γ) Rationem jam supra Lit. α. ingressimus, quam ube-
rius deductam vide apud Carpz. in Process. tit. 9. art. 5. n. 128.
seqq. Mevium c. l. n. 25.

(δ) Non enim simpliciter possessor multarum mer-
cium ab onere satisfactionis liberatur, sed oportet cum primis
eum esse frugi & bonæ famæ & de fuga non suspectum, nec bo-
na ista æri alieno obnoxia. vide Mevium cit. l. n. 25. Dn. Nico-
lai ad Process. Frider. p. 1. c. 36. n. 9. Quod de mercatore, circa
cujus bona plures Creditores concurrere & arrestum fortè
jam impetraverunt, dici nequit.

Posit: IX.

Exceptio primæ Instantiæ, (α) quamvis à
reo non opponatur, (α) à iudice superiori ex offi-
cio suppleri potest. (γ)

Plures

(α) Plures dari instantias in vulgus notum est. Præprijis verò in provinciis Saxonice cumulationem instantiarum cernere licet. Nam & tertia quandoq; appellatio admittitur: si nempe contingat à sententia Nobilis Ambtsassii vel civitatis ejusmodi ad quæstorem Præfecturæ Electoralis, deinde ad Curiam provincialem & tandem ad supremum Principis tribunal provocari, conf. Carpz. Tr. de Jurib. Fœminarum singular. Dec. 9. Posit: 6. n. 6. Et verò plures habere instantias vel propterea interest, ut quæ jura in prima haud deducta fuerunt, in sequentibus adhuc deduci & probari queant Carpz. lib. 2. Resp. 16. n. 3.

(β) Dum scilicet citatus in termino non comparet. Nam si aliis reus comparens exceptionibus utatur, allegatione primæ instantiæ omissa, in judicem censetur ipse consensisse & ideo ad hanc defensionem reverti nequit. L. Sed et si 52. pr. ff. de judic. Zanger. Tr. de Except. p. 2. c. 1. n. 4.

(γ) Exceptio enim notoria, utut à reo non allegata à iudice tamen ex officio suppleri debet. Zanger. Tr. de Except. p. 3. c. 26. n. 16. Et quamvis in Ordinat: Appellat: Electorali Tit: *Wer vor unser Appellation Gericht geladen &c.* allegatio ejusmodi exceptionis omninò requiri videatur in verbis: *So wollen wir &c. das dieses auch in unserm Appellation Gerichte in gebührende Acht genommen und derwegen die Partheyen welche nicht ohne Mittel unter uns / sondern unter denen Nemptern oder andern Gerichten geseßen auff ihre eingewandte exceptiones an ihre ordentliche Unterrichter widerumb gewiesen werden sollen &c.* Constitutio tn. D. Augusti de anno 1555. Rubr. *Daß niemand unersucht der ordentlichen Gericht vor welche die Sache gehörig ohne Mittel Clage an unsern Hoff gelangen lasse /* ejusmodi exceptionis oppositionem haud desiderat, sed simpliciter supplicantium preces ad competentes easq; primas instantias remittit, per clara ejusmodi Constitutionis verba:
Da

Da sich unersucht der ordentlichen Gerichtshaber jemand an unserm Hoff zu klagen unterstehen würde / so soll dessen Supplication nicht angenommen / sondern Er damit an gebührliche Orth erstlich geweist werden. Ut hinc dubitandum non sit, iudicem superiorem oppidò & sine ulla adversæ partis audientia ejusmodi supplicationes & libellos ad se properè delatos rejicere & pronuntiare posse. Daß diese Sache noch zur Zeit anhero nicht gehörig. Id quod æquissimum esse videtur, arg. L. 21. pr. ff. de Appellat: Justitiæ namq; ordo confunditur, ubi Jurisdictio sua cuiq; non relinquitur. Can. pervenit in fine causa II. quæst. 1. Et si quis inferiorem competentem non adierit & ad supremum venire tribunal præsumperit, remittendus est cum omni correctione & responsum eidem haud dandum Novell. 17. c. 3. in fin. conf. B. Dn. Ziegler. Senior. ad aur. Prax Calvoli §. Schriftfassii Concl. 1. Unde facilè patet, puod allegata verba in Ordinat. Appellat: non restrictivè sed exemplificativè potius sint exaudienda. Nam & quamvis vel maximè pars jure suo in opponendo exceptionem primæ instantiæ uti nolit; tamen remanet interesse judicis inferioris, cujus forum præteriri non debet. Ut taceam iudicem superiorem causis nimium multis obrutum iri, si instantiæ primæ, quæ tamen ad eundem sublevandum potissimum ordinatæ sint, prætereantur.

Posit: X

Septem dies qui præcedunt & septem qui sequuntur festum Palchæ & festum natalis Domini & Epiphaniæ [a] sanctè hodiernum sunt observandi, actusq; judiciales per istud tempus peracti omninó irritandi, [b] Ex adverso autem
tem.

tempus quadragesimæ cognitioni etiam criminali juxta mores hodiernos non officit, [v]

(α) Est enim L. 2. C. de fer. hac parte plana, quæ nullibi reperitur abrogata. Benè hanc in rem commentatur Robertus Marantha in Specul. aur. p. 4. Dist. 16. n. 82. his verbis. *Quæ autem feriæ sint in observantia ad honorem DEI vid. Abbat. in c. conquestus de fer. & inter alia dicit Ab. in 3. colum. Quod tota septimana sancta & omnes illi dies infra octavam Paschæ sunt feriati ad honorem DEI. & c.*

(β) Judicium enim nullum est, quando agitatum in tempore vel die feriato maximè ad honorem DEI. vid. d. L. 2. C. in fin. Maranth. cit. l. n. 81. Atq; hinc non ita pridem executionem in causa civili die Martis hebdomadis Palmarum factam per sententiam meminisse fuisse cassatam.

(γ) Licet enim jure civili tempore quadragesimæ cognitiones criminales omnes ob memoriam passionis Dominicæ eo tempore recolendam reperiantur prohibitæ L. quadragesima 6. C. de fer.; tamen sanctio hæcce usu hodierno vix observatur vid. Clar. §. fin. Pract. Crim. quæst. 50. n. 3. Brunnem. ad d. L. 6. C. de fer. Wissenb. ad eund. tit. §. 1. Perez. ad d. t. n. 8. ubi hæc habet: *Quamquam hodiernus usus non servet d. L. 6. nam de omni causa in quadragesima licet experiri & jure agere,*
ex-

exceptis feriis ordinariis: Attenditur enim illud Psalmistæ, Beati qui faciunt justitiam in in omni tempore adeò ut etiam in feriis, cum periculum est in mora, licitè fiat arrestum & reo fugitivo manus injiciatur detineaturq; suspectus à creditore. Petr. Pechius de jur. sist. cap. 10.

Atqui & intra quadragesimam torquentur sæpius & puniuntur scelerati. Hahn. ad Wesenb. tit. de Fer. num. 5.

SOLI DEO GLORIA!

HUMANISSIMO JUVENTI,
GOTTFRIDO KIRMESSERO,
Freibergâ Misnico,
Juris peritiæ periculum facienti,
C. S. SCHURZFLEISCHII.

blectant fori studia, & abs te certamen impetrant, in quo & copiam doctrinæ ostendis, & vires ingenii experiris. Sape recordor tuæ consuetudinis, & nullam officii partem à te neglectam scio, & subinde etiam recogito incredibilem patientiam, quam nec sum tuum difficultates vel leviter unquam labefactârunt. Diu patre orbatus, prædiisq; destitutus, quid agat, quorsum se vertat, quomodo se expediat, & unde facultates copiasq; nanciscatur? Hæc verò omnia, quamvis perpeßu gravia, te constantem, & firmum non frangere, & doctrinâ moribusq; consentientem non inflectere potuerunt. Vix nomen apud nos professus es, cum probitas modestiaq; tua placerent, & multos, nec obscuro nominis amicos tibi conciliarent. Mox Consultissimus STRAUSSIIUS te societati domesticæ ascriptum fovit & amplexus est, prudentiamq; juris, & fori artes usu docuit, & exemplo commonstravit. Multis divitiæ obsistunt, tibi fortuna tenuis maximè profuit, viamq; laudis aperuit, & multa eruditionis adjumenta attulit, longiusq; provexit, quam ceteri putârant. Proinde singulariter te diligo, & quibus possum officiis prosequor, virumq; curiæ idoneum spondeo, qui clientes & consilio juvet, & autoritate suâ defendat.

Vitembergæ Kal. Mart. A. cl. DC XXCIII.

Pindas

Pindarische Ode.

Satz.

Ereißt den Ehren-Thron /
Arbeit kan den Sieg erhalten.
Wer auff unsrem Helicon
Wil die grünen Lorber Spalten /
Der muß nach der Spitze denken /
Und sich / wie die Flamme pflegt /
Wann sie aus der Asche schlägt /
Immer nach der Höhe lencken :
Denn was Lob und Ruhm erweckt /
Hat die Tugend hoch gesteckt.

Gegen-Satz.

Müßiggang muß unten stehen /
Faulheit träget keine Cronen /
Wer wil mit Vacunen gehn /
Den wird Pallas nicht belohnen :
Bäume / die sich zeitig beugen /
Eh sie noch zur Krafft gebracht
Brechen offte in einer Nacht /
Und vergehn mit Stamm und Zweigen :
Denn die Faulheit haßt die Luft /
Und wohnt lieber in der Gruffte.

Nach-Satz.

Herr Kirnher hat durch Fleiß den Ehren-Thron erlangt /
Was kan der Neid darwider bringen ?
Der unverwehete Schmuck / womit die Themis prangt /
Soll sich umb seine Schläffe schwingen.

So muß doch gegen Kunst / Gunst / Geld und Stand noch
schweigen / (gen.

So kan durch Demuth / Wiß / und Fleiß ein Armer steis
Dem Hn. Resp. als angenehmen Tisch-Purschen
gratulirte hierdurch

**Gottfried Wagner / des Rahts / Churfl.
Sächf. Ambts- und Criminal-Advocat, Scholarcha,
Gerichts- und des geistl. Consist. Procur.**

ULB Halle
006 682 006

3

1017

B.I.G.

Farbkarte #13

JURIDICA
IONES
ORENSES

De Ctotum Ordine
DE

SSIMO, EXCELLEN-
LTISSIMO

TRAUSSIO,
ore Witteb. Cele-

, & Princip. Seryest,
Curia Elector, Sca-
is Juridicae As-
o &c.

motore suo æter-
suspiciendo

ctorum
LXXXIV.

reib. Misn. NP.C.
nn.

udebat **ANDREAS** Ball.

1884 15
18

53.

